

شاید یکی از مهم‌ترین ابعاد سینما بازآفرینی تاریخی یک واقعه و یا نشان دادن پورتره یک شخصیت مهم باشد، شخصیت‌هایی که هرکدام نشانه‌ای برای امروز ما دارند. به گزارش فارس،وقتی صحبت از نسبت سینما و تاریخ می‌شود، برخی بر بازنمایی کامل تاریخ در یک فیلم تأکید دارند و وسواس بسیاری به خرج می‌دهند تا اجزا و زوایای مختلف یک روایت سینمایی را با واقعیت‌های تاریخی انطباق دهند. در مقابل اما برخی مهمتر از جزئیات و مستندات گذشته، بر پیدا کردن نقطه اشتراکی میان تاریخ با امروز تأکید می‌کنند.در نمونه جهانی در همین سال گذشته، سینمای آمریکا مهمترین فیلم تاریخی خود را به تولید و اکران رساند و حتی در مراسم مهم جشن سالانه اسکار، بهای ویژه‌ای به آن داد. «وینتامیر» نه فقط پرتزای از یک دانشمند که بازنمایی مقطعی کلیدی از تاریخ شکل‌گیری مناسبات آمریکا با دیگر کشورهای جهان است؛ فیلمی به کارگردانی کریستوفر نولان.

قهرمانی که او در فیلم تازه‌اش به آن جان بخشیده هم کسی نیست جز پدر کشنده‌ترین سلاح کشتار جمعی تاریخ بئسر، یعنی بمب اتم. او امسا هنرمندانه در فیلمش از این کاراکتر قهرمانی معصوم و حتی مظلوم خلق کرده است. قهرمانی که سیاست‌های امروز آمریکا را می‌توان در تاروپود آن یافت و درباره انطباق آن با واقعیت‌های تاریخی هم اما و اگرهای بسیاری وجود دارد.

قهرمانی که هنوز نامش هست، پادش هست...
«آسمان غرب» یکی از تازه‌ترین روایت‌های تاریخی در سینمای ایران است. فیلمی به کارگردانی محمدعسگری که به بازخوانی تحولات روزهای ابتدایی آغاز جنگ تحمیلی و نقش آفرینی خلبانان هوانیروز در دفاع از میهن تمرکز دارد.آنچه در فیلم روایت می‌شود، شاید انطباق جزبه‌جز با مستندات تاریخی نداشته باشد اما از دل آن قهرمانی به نام علی‌اکبر شیروزی جان گرفته است که گویی گردوخاک گذشته از چهره‌اش زدوده شده و حرف‌هایی از جنس امروز می‌زند. این همان جادوی سینما است.

روزهایی که سرانجام «گناه فرشته» حامد عفا به مذاق برخی خوش نیامده، صحبت‌های جنجالی مدیر یک پلتفرم پای واکنش بسیاری از سینماگران را باز کرده است.

به گزارش تسنیم، روزهایی که سریال «افعی تهران» به کارگردانی سامان مقدم با نقاط ضعف و قوت خود توانسته مخاطبان را نسبت به خودش جلب کند. یا «جنگل آسفالت» و حتی برخی ژانلینی‌شوهای دیگر از جمله «اسکار» مهران مدیری اما «گناه فرشته» حامد عفا که اولین تجربه کارگردانی‌اش به شمار می‌رود نتوانست رضایت مخاطبان را به همراه داشته باشد.

هرچه قدر این رضایت و همراهی از سوی مخاطبان برای سریال «آقازاده» او تا حدود زیادی اتفاق افتاد و به یک سریال بحث‌برانگیز در محافل هنری تبدیل شد اما برای برخی حتی در فضای رسانه هم این سوال پیش آمد که چرا سرانجام کاراکترهای این سریال به درستی مشخص نشد؟ آیا قرار است این سریال فصل دیگری داشته باشد یا به سبک برخی از کارگردان‌های دیگر حامد عفا هم خواسته یک پایان‌بندی ابهام‌برانگیز را برای سریال خودش برگزیند. ضرورت دار سریال‌سازان در شبکه نمایش‌خانگی به ایسن توجه کنند اینجا مخاطب برای تماشای اثر آنها باید پول پرداخت کند. پس باید به همه عوامل جذباتی در سریال‌سازی توجه شوند. اگر از ستارگان بازیگری استفاده می‌شود فیلمنامه و اجرای درست هم نیاز دارد که آنقدر مخاطبان سردرگم نشوند مصداق بارز آن، نمایش کاراکتر عماد داستان است (نقش آن را بهروز رضوی بازی کرد)؛ معلوم نیست که بود و اصلاً هدفش در داستان چه بود و به کجا رسید؟

شاید عوامل سریال با خواندن این مطلب این نکته را مطرح کنند اگر سریال را به خوبی تماشا کرده باشید حتماً به همه نکات و ابهام‌ها پاسخ داده می‌شود اما این‌طور نیست. ساخت سریال معمایی به عوامل مختلفی نیاز دارد که آن حبس معماگونه را برای مخاطب ایجاد کند نه اینکه مخاطب با یک ملغمه‌ای از درام، عرفان، ادبیات و معما و ماجراجویی مواجه شود.

اما در میان نقدها، ناراضیاتی‌ها و بحث درباره سریال‌های خانگی یک گفت‌وگوی رسانه‌ای توجه بسیاری را معطوف خودش کرد. شامگاه یکشنبه دوم اردیبهشت‌ماه بخش کوتاهی از یک گفت‌وگوی ویدیویی با محمدحسن

جادویی که بریده دیالوگ‌های میلاد کی‌مرام در سکاسی کلیدی از «آسمان غرب» درباره نفرت از جنگ و لزوم دفاع از ناموس و مردم را به یکی از پربازدیدترین ویدئوهای منتشرشده در شبکه‌های اجتماعی در روزهای اخیر تبدیل کرده است.

زندگی قهرمان، کنار امروز ما ...

چند روز پیش بود که همه احساس افتخار آمیز پیروزی را با وعده صادق تجربه کردیم، احساسی که قهرمانان زیادی برای آن به خاک افتاده و کلمه شهید کنار اسمشان نصب شده است.حضور قهرمانان در «آسمان غرب» از این جنس است، از جنس فداکردن خود برای میهن! حسین همدانی در این فیلم جان بر کف حاضر است برای جلوگیری از پیش‌روی اولین لشکر متجاوز دشمن بعثی. صحنه‌ای پر از احساس با قهرمانانی که کنار شخصیت‌های اصلی فیلم ایفای نقش می‌کنند، مردمی که ایستاده‌اند و همگی با هم در قامت یک قهرمان ظاهر می‌شوند.هرچند شاید برخی ایرادات فنی نسبت به این فیلم وارد شود، اما قطعاً گنجینه عظیم شخصیتی مانند شیروزی به جذایت‌های «آسمان غرب» افزوده است.

به بهانه «آسمان غرب»؛

روایتی از قهرمانان دیروز برای امروز

ادای دین هنر هفتم ...

سینما از دیرباز نقش مهمی ماندگاری و باثبات شخصیت‌های مهم تاریخ داشته است، اتفاقی که دفاع هشت ساله را نیز شامل شده در امروز سینما سکانس به سکانس دین آزادی امروزش را ادا کند.چه زمانی که جواد عزتی در «تنگه ابوقریب» و درست‌تر در زیر آتش دشمن یادآوری می‌کرد: «ما نمی‌جنبیم، از خونه و زندگی‌مون دفاع می‌کنیم!» چه آنجا که حاج کاظم خطاب به مسافران مستأصل «اژانس شیشه‌ای» انگشت اشاره‌اش را به سمت عباس گرفت، از جمع «یاعلی» خواست و گفت: «تذاریم این رگ غیرت خشک بشه.»

سینمای دفاع مقدس در نیمه نخست دهه ۹۰ و با ورود فیلمسازان جوان، جان دوباره‌ای گرفت.در سال ۹۴ این محمدحسین مهدویان بود که سرراغ بازخوانی مستند از زندگی حاج احمد متوسلیمان رفت و فیلم تحسین‌برانگیز «یستاده در غبار» را با بیان و ساختاری به‌شدت ضدکلیشه‌ای روی پرده فرستاد. در همین دهه است که فیلمسازان زن هم وارد میدان می‌شوند، نرگس آبیار «شپار ۱۴۳» را کارگردانی می‌کند و منیر قیدی سراغ «ویلائی‌ها» و

«دسته دختران» می‌رود. سینمای جنگ از منظر پروداکشن تولید هم به سمت حرفه‌ای‌تر شدن می‌رود و بهرام توکلی با «تنگه ابوقریب» روایتی نفس‌گیر از حماسه‌آفرینی در میدان جنگ را به تصویر درمی‌آورد. در دهه ۹۰ دیگر کمتر نشانی از نگاه‌های کلیشه‌ای سابق نسبت به دفاع مقدس وجود دارد و این تغییر نگاه تا همین سال‌های ابتدایی دهه ۱۴۰۰ هم ادامه دارد. هادی حجازی‌فر در همین مقطع فیلم تحسین‌برانگیز «موقعیت مهدی» را کارگردانی کرد تا شمایلی یک قهرمان باورپذیر به نام مهدی باکری را روانه پرده سینماها کند. قهرمانان جنگ حالا بیش از گذشته در کانون توجه قرار گرفته‌اند، از «منصور» و «غریب» گرفته تا «مجنون» و «آسمان غرب»، حالا سینمای ایران در حال کلیشه‌زدایی از تصویر اسطوره‌های دفاع مقدس است.

«آسمان غرب» و یک روایت ناگفته

بسیاری از فیلم‌های دفاع‌مقدس، تلاش داشته‌اند تا روایت‌گر تأثیرات جنگ بر زندگی روزمره مردم هم باشند و در کنار به تصویر درآوردن حماسه‌ها در میدان، نیم‌نگاهی هم به جریان عادی زندگی مردم داشته‌اند. «آسمان غرب» اما از منظر تاریخی هم سعی کرده است سراغ مقطعی مغفول از شگرف بر ادامه تحولات جنگ می‌گذارد و محمد عسگری تلاش کرده است در فیلم خود این چند روز ملتهب را به تصویر درآورد. «آسمان غرب» از محصولات سازمان سینمایی سوره است که در کنار شهید شیروزی با نقش آفرینی میلاد کی‌مرام، به چهره‌های شاخص دیگری همچون شهید ادیبان با بازی امیرحسین آرمان و حاج حسین همدانی با بازی آرمین رحیمیان هم در روایت خود ادای احترام کرده است. تاریخ هشت ساله جنگ تحمیلی، هنوز هم قصه‌هایی بکر از این جنس کم‌پندارد.

مازیار میری که در نماوا مجموعه‌های خسوف و شریک جرم را داشته در ویدیویی کوتاه گفته است: روز گذشته جناب آقای شانه‌زاد از مدیران ارشد پلتفرم نماوا فرمایشاتی فرمودند که واقعا باعث تأسف است. البته از نظر من تاسف بزرگتر جایی است که مدیران فرهنگی کشور شرایطی را به وجود می‌آوردند که افراد کاسبکاری چون ایشان عهده‌دار تصمیم‌گیری در امور فرهنگی می‌شوند که واقعا باعث تأسف است. از آن جایی که به خلاف نظر ایشان معتقدم اخلاق و شرافت بیشتر از هر حرفه‌ای نزد اهالی سینماست، تا زمانی که ایشان رسماً از اهالی سینما عنذرخواهی نکنند، از تمام پروژه‌هایی که قرار به همکاری با این پلتفرم داشتم، رسماً انصراف می‌دهم.

همایون اسعدیان، اسماعیل غفیفه، رضا کبائیان و بسیاری دیگر این واکنش‌ها و انتقادات را داشته‌اند. حتی در کنار این سینماگران، انجمن تهیه‌کنندگان مستقل سینمای ایران هم در بیانیه‌ای ضمن اعلام آمادگی برای بررسی موارد نمایش بی‌مجاز محصولات خارجی و گاه ایرانی در کشور، نوشت: انجمن تهیه‌کنندگان مستقل سینمای ایران مراتب تأسف و انزجار خود را از اظهارات توهین‌آمیز ناپربیس پلتفرم نمایش‌خانگی نماوا اعلام می‌دارد. اظهارات توهین‌آمیز این مدیر پلتفرم نشان از عدم شناخت، عدم توانایی در این عرصه، مدیریت غلط و عدم شناخت روش‌های تولید حرفه‌ای دارد.

در واکنش به سخنان این مدیر پلتفرم، روابط عمومی خانه سینما (جامعه اصناف سینمای ایران) هم اعلام کرد که هیئت‌ربیسه این نهاد، بررسی موضوع سخنان محمدحسین شانه‌ساززاده را به شورای صیانت خانه سینمای ایران ارجاع داده و در این شورا، درباره آن تصمیم‌گیری خواهد شد. روابط عمومی انجمن صنفی بازیگران سینما نیز با صدور اطلاعیه‌ای، ضمن محفوظ دانستن حق اقدام حقوقی علیه این اظهارات نوشت: این نگاه ناعادلانه قییم‌مانه از بالا به پایین نسبت به کسانی که موجودیت همان پلتفرم از وجود آن‌ها شکل گرفته، نشانگر چیست؟ توجیه سوءمدیریت‌های غیرمتخصصانه با تهمت‌زدن‌های بی‌ادانه بیش از هر چیز زیر سوال بردن هویت تکنیلاتی است که متأسفانه با عنوان فرهنگی و هنری، اخلاق و ادب را قربانی اهداف اقتصادی خود می‌کند. باید دید این سخنان جنجالی و سرانجام آن با پیگیری قضایی و حقوقی به کجا می‌رسد؟

فراخوان چهل‌ودومین جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران

فراخوان چهل‌ودومین جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران توسط خانه کتاب و ادبیات منتشر شد. فراخوان چهل‌ودومین جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران توسط خانه کتاب و ادبیات منتشر شد که مهلت ارسال آثار به آن تا ۳۱ شهریور ۱۴۰۳ اعلام شده است. چهل‌ودومین جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران با هدف شناسایی و معرفی کتاب‌های برتر، کمک به اعتلای سطح دانش و فرهنگ مکتوب جامعه اسلامی، حفظ استقلال و هویت فرهنگی و حمایت و تشویق پدیدآورندگان متعهد و متخصص، به‌من‌ماه ۱۴۰۳ برگزار می‌شود. بر اساس این فراخوان، دبیر‌خانه جایزه کتاب سال از ناشران، پژوهشگران، محققان، مؤلفان، مترجمان و مصححان دعوت می‌کند با ثبت‌نام در تارنمای اینترنتی ketabsal.ketab.ir کتاب یا کتاب‌های پیشنهادی خود را به دبیر‌خانه جایزه کتاب سال ارسال کنند. به‌خانه کتاب و ادبیات ارسال کنند.

قضایی به شکلی عمومی نشان داده می‌شود و در هر قسمت از این مجموعه با نمایش دو اپیزود بعد از بیان مطالبات فرد یا گروه شاکتی و متشاکتی که وارد دادگاه می‌شوند و صدور حکم قاضی، یک آموزش حقوقی به مخاطبان داده می‌شود. سرقت، ضرب و ستم، فروش به غیر، خیانت در امانت، آزار کلامی، مزاحمت تلفنی و تهدید، محدودش کردن پلاک ماشین از جمله موضوعات مطرح شده در فصل اول این مجموعه بود.

فصل دوم مجموعه «آقای قاضی» با عنوان «آقای قاضی؛ شعبه ۱۲۱» از هفته آینده پنجشنبه و جمعه‌ها از شبکه دو سیما پخش خواهد شد.

فرهنگ و هنر

دریچه

محتوای رضوی با یک سامانه

در اختیار هنرمندان قرار می‌گیرد

مدیرعامل بنیاد بین‌المللی هنرهای و هنری امام رضا (ع) درباره راه‌اندازی سامانه‌ای با عنوان «منظومه رضوی» گفت: در این سامانه بناسبت سوزه‌ها و ایده‌ها و نیز منظومه فکری و اندیشه‌ای در حوزه سیره رضوی در اختیار هنرمندان قرار گیرد.

به گزارش تسنیم، مرتضی سعیدزاده مدیرعامل بنیاد بین المللی فرهنگی و هنری امام رضا (ع) در نشست تشریح برنامه‌های پیش روی جشنواره رضوی و برنامه اختتامیه گفت: ما از همان ابتدا که کار را بر عهده گرفتیم، بنا را بر رویکرد محتوامحور گذاشتیم. تأکیدمان بر دستیابی به منظومه محتوایی رضوی بود تا بازنمایی درستی از ابعاد سیره‌ای و معارف رضوی داشته باشیم. این رویکرد در این دوره به شدت مورد تأکید قرار گرفت.

وی افزود: سامانه، الپیکشن و سایتی را با عنوان «منظومه رضوان» هم‌زمان با اختتامیه همایش بیست و یکم رونمایی می‌کنیم. در این سامانه بناسبت سوزه‌ها و ایده‌ها و نیز منظومه فکری و اندیشه‌ای از حوزه سیره رضوی در اختیار هنرمندان قرار گیرد تا به آسانی به تولید آثار فاخر خود بپردازند. سعیدزاده توجه به برگزاری دوره‌های آموزشی با رویکرد ارتقای دانش فنی و مهارتی هنرمندان را از رویکردهای این جشنواره دانست و برگزاری کارگاه‌های متعدد در زمینه‌هایی همچون عکاسی و گرافیک را از دستاوردهای این رویکرد معرفی کرد.

وی گفت: انتخاب مؤسسات تخصصی با رویکرد مردم محور برای حرفه‌ای شدن جشنواره اتفاق مطلوبی بود. در این راستا کانون هنر شعبی که یکی از مؤسسات برتر در حوزه تجسمی با رویکرد دینی است، در دو سال پایایی به عنوان دبیر‌خانه تخصصی جشنواره گرافیک با محوریت اسناد نجابتی تعامل خوبی با ما برقرار کرد. یا در حوزه شعر، مجموعه شهرستان ادب به یاری بنیاد امام مدیرعامل بنیاد بین‌المللی فرهنگی و هنری امام رضا (ع) دستیابی به خروجی مطلوب از این جشنواره را از سیاست‌های اصلی بنیاد دانست و گفت: تلاش کردیم تا فعالیت‌ها خروجی‌محور باشند تا آثار در اختیار عموم مردم قرار گیرد. در این راستا اسمال سبانی را به نام «پنجره» را به مناسبت میلاد امام رضا علیه‌السلام به عنوان درگاه تولیدات رضوی رونمایی می‌کنیم.

سعیدزاده از برگزاری ۵۰۰ رویداد فرهنگی و هنری در سراسر کشور طی ایام منتهی به اختتامیه جشنواره رضوی خبر داد.

فراه قاتمیان مدیر بیست و یکمین جشنواره رضوی در این برنامه گفت: مردمی کردن جشنواره های رضوی از رویکرد جدید این دوره از جشنواره بود تا به این ترتیب سعی کنیم فرهنگ رضوی را در بین مردم رواج دهیم. سعی کردیم شوره‌های سیاست‌گذاری را در تمام دفاتر استانی جشنواره شکل دهد. اتفاق خوبی که رخ داد، برگزاری جشنواره سرود در تئاتر در روستای کردر واقع در شهرستان میناب استان هرمزگان بود. اهل آن روستا به عشق امام رضا خانه و ماشین خودشان را در اختیار شرکت‌کنندگان قرار می‌دادند. در بخش روستایی سه جشنواره دیگر را باید اضافه کنیم که شامل چاوش خوانی، پرده‌خوانی و نقالی رضوی است.

وی درباره بخش نمایشی جشنواره گفت: جشنواره های نمایشی در سه بخش در سراسر کشور اجراهای عمومی خواهند داشت که شامل تئاتر صحنه‌ای، کودک و نوجوان و تئاتر خیابانی و میدانی است. تئاتر صحنه ای، در ۱۰ استان برگزار می‌شود. تلاش کردیم تئاتر صحنه‌ای رقابتی نباشد و این اجراها در سطح استان برگزار شود. در تئاتر خیابانی ۱۸ اثر انتخاب شد که این تئاترها در ۱۵ استان کشور به نمایش گذاشته می‌شود و تئاتر کودک که ۱۰ اثر انتخاب شد و بناسبت در ۸ استان روی صحنه بروند. در حوزه تجسمی ۲۲۰ اثر به دبیر‌خانه امده و در مرحله اول داوری، ۱۵۰ اثر انتخاب شد. در جشنواره عکس ۴ کارگاه آموزشی در حرم‌های امام رضا علیه‌السلام، آستان حضرت معصومه (س)، آستان حضرت عبدالعظیم حسنی و آستان شاهچراغ برگزار شد. سعید زمانی معاون ترویج و جریان سازی بنیاد بین‌المللی امام رضا علیه السلام گفت: این جشنواره دو بخش دارد: جشنواره تخصصی که خود شامل ۱۲ عنوان است و جشنواره عمومی که دو بخش دارد. بخش روستایی و عشایری شامل سرود ، آیین‌های نمایشی، نقالی، چاوشی‌خوانی، منقبت‌خوانی و عکس روستایی است. بیش از ۱۵۰۰ اثر از هنرمندان روستا دریافت کردیم. از بین ۵۵ گروه سرود در کردر رضوی به رقابت پرداختند، ۱۲ گروه برگزیده شدند. ۱۴ اثر نمایشی در جشنواره روستایی حضور داشتند که ۸ گروه به آیین اختتامیه دعوت شدند.

وی افزود: جشنواره عمومی دیگر، جشنواره دانش آموزی است. اسمال طی این جشنواره سیزدهمین جشنواره سرود رضوی را برگزار می‌کنیم و اجراهای میدانی را هم به آن اضافه کردیم. رویکرد دیگری که در بخش سرود داریم، این است که در کنار کاروان‌های «زیر سایه خورشید» و در اجتماع عظیم مردمی، گروه‌های سرود نقش آفرینی می‌کنند. زمانی ادامه داد: در بخش محافل شعر در جشنواره شعر کودک و نوجوان ۵ محفل را در ۵ استان برگزار می‌کنیم که شامل قم، خراسان رضوی، تهران، همدان و کرمان است. ۵ محفل شعر در ۵ استان طراحی کردیم.